

N:o 61.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1874.
— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, i anledning af den år 1873 verkställda granskning af statsverkets m. fl. allmänna fonders förvaltning under år 1871.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 60).

S. A. K.

I anledning af hvad Riksdagens sistlidet år församlade Revisorer rörande då verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1871 uti afgifven berättelse anmält, samt vederbörande förvaltande verk och myndigheter uti deröfver afgifna underdåniga förklaringar hos Eders Kongl. Maj:t andragit, får Riksdagen, i nedan omförmälda ämnen, hvilka blifvit upptagna i samma ordning, som i revisionsberättelsen iakttagits, i underdånighet anföra följande:

Kongl. Fångvårdsstyrelsen.

Utaf de vid 1840—1841 årens riksdag beviljade anslag dels till häradshäktenas ombyggande och förseende med erforderligt antal cellar och dels till uppförande af fängelsebyggnader i städerna utom Stockholm förefinnas,

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 11 Häft.

enligt hvad Revisorerna anmärkt, ännu behållningar, nemligen 313 R:dr 22 öre på det förra och 184 R:dr 83 öre på det senare anslaget. Då någon utgift å dessa anslag efter år 1866 icke förekommit, hafva Revisorerna ansett förberörda behållningar icke vidare vara för sina särskilda ändamål behöfliga, utan lämpligen böra till Riksgälds-kontoret återlevereras. Enahanda åtgärd har äfven syns Revisorerna böra vidtagas i afseende å den på anslaget till uppförande af nytt straffarbetsfångelse i Carlskrona uppkomna behållning, 128 R:dr 38 öre, hvilket anslag beviljats vid 1862—1863 årens riksdag, och hvarå efter år 1868 någon utgift icke förekommit.

Sedan Riksdagen vid särskilda tillfällen anvisat på extra stat anslag, dels för tillbyggnad af kronohäktet å Långholmen, dels för uppförande af ett kronohäkte i staden Hudiksvall och dels för uppförande af en dylik byggnad i staden Westervik, hade, enligt hvad Revisorerna vidare anmärkt, tillgångarne å dessa särskilda anslag blifvit af Fångvårdsstyrelsen sammanförda till ett anslag med rubrik: "till nya fängelsebyggnader efter cellsystemet", från hvilket anslag derefter anordnats de medel, som för de olika ändamålen erfordrats. Kontrollen derå, att anslagen blifva hvar för sitt särskilda ändamål använda, samt att icke för någotdera byggnadsföretaget utgifterna öfverskrida de därför af Riksdagen anvisade belopp, hade genom Fångvårdsstyrelsens berörda förfarande synnerligen försvärats. En sådan kontroll vore dock så mycket mer angelägen, som den behållning, hvilken å någotdera anslaget möjligen uppkommit, borde Riksgälds-kontoret tillgodokomma.

Uti det af Fångvårdsstyrelsen i anledning häraf afgifna underdåniga utlåtande har Styrelsen anført *dels*, angående behållningarne å anslagen till häradshäktenas ombyggande och förseende med celler samt till uppförande af fängelsebyggnader i städerna utom Stockholm äfvensom till nytt straffarbetsfångelse i Carlskrona, att något hinder för leverering till Riksgälds-kontoret af förenämnda behållningar visserligen icke förefunnes, men att, då tid efter annan behof uppstode för mindre byggnadsarbeten eller förändring af gamla mindre fängelser, Styrelsen trott, att i fråga varande behållningar dervid lämpligast kunde anvisas, särdeles då, hvad anslagen för härads- och stadsfängelser anginge, dessa icke blifvit för några vissa bland sådana fängelser beviljade; och *dels*, beträffande anslagen för tillbyggnad å kronohäktet å Långholmen samt för uppförande af kronohäkten i städerna Hudiksvall och Westervik, att intill år 1865 särskild hufvudbok upprättats öfver de extra anslagen till cellfängelsebyggnader, men att de få anslag, som sedermera beviljats för dylika fängelsers uppförande, redovisats i Styrelsens allmänna hufvudbok, der dessa anslag väl upptagits på ett gemensamt konto, men utgifterna för hvarje fängelsebyggnad likväl blifvit upptagna och redovisade å särskildt konto. För beredande af en lättare öfversigt af hvarje särskildt anslags ställning och derå befintlig behåll-

ning skulle Styrelsen emellertid låta i näst afgifvande hufvudbok ifrågavarande anslag å hvar sitt konto upptagas och redovisas.

Ehuru de å anslagen till häradshäktenas ombyggnad och förseende med celler samt till uppförande af fängelsebyggnader i städerna utom Stockholm och nytt straffarbetsfängelse i Carlskrona uppkomna behållningar visserligen äro af ringa belopp, har Riksdagen dock ansett dessa behållningar, mot hvilkas aflemnande Fångvårdsstyrelsen uppgifvit hinder icke förefinnas, böra, till vinnande af enkelhet och reda i räkenskaperna, till Riksgälds-kontoret återlevereras, äfvensom behållningen å de extra anslagen för tillbyggnad af kronohäkte å Långholmen och för uppförande af dylika byggnader i städerna Hudiksvall och Westervik af enahanda skäl synts böra Riksgälds-kontoret tillgodokomma.

Riksdagen får alltså i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Fångvårdsstyrelsen att till Statskontoret inbetala, för att Riksgälds-kontoret tillgodokomma, ej blott de angifna behållningarne å anslagen till häradshäktenas ombyggnad och förseende med erforderligt antal celler, till uppförande af fängelsebyggnader i städerna utom Stockholm och till uppförande af nytt straffarbetsfängelse i Carlskrona, än äfven hvad som å de särskilda anslagen för tillbyggnad af kronohäktet å Långholmen, för uppförande af kronohäkte i staden Hudiksvall och för uppförande af dylik byggnad i staden Westervik, möjligen kan finnas i behåll.

Kongl. Arméförvaltningen.

I anledning af Kongl. Maj:ts, under återopande af den då varande politiska ställningen, till Rikets åren 1862—1863 församlade Ständer gjorda framställning anvisades, jemlikt Rikets Ständers skrifvelse den 30 November 1863, till Kongl. Maj:ts disposition å Riksgälds-kontoret ett särskildt kreditiv å 3,000,000 R:dr att i mån af behof användas till försvarsverkets fullständigare ordnande. Å detta kreditiv finnes, enligt hvad Revisorerna anmärkt, till år 1872 balanserad ett belopp af 58,968 R:dr 46 öre, hvarjemte Revisorerna, vid granskning af Riksgälds-kontorets räkenskaper, funnit, att i fråga varande kreditiv ännu vid nästlidet års början derstädes kvarstode oredovisadt.

Ut i häröfver angifna, underdåniga utlåtanden hafva Arméförvaltningens Artilleri- och Intendents-departement anført, att af i fråga varande medel numera finnes utaf de till dessa departement hörande summor, inom förstnämnda departement en behållning af 13,839 R:dr 98 öre och inom det senare af 9,932 rdr 21 öre, hvilka belopp ännu icke vore af Eders Kongl. Maj:t disponerade. Fortifikations-departementet har deremot anmält, att den andel af nämnda, till

år 1872 balanserade kreditivmedel, som med 19,253 rdr 7 öre å bemälda Departement sig belöpte, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref d. 8 Mars 1872 blifvit för uppgifna ändamål disponerad och utbetald; och mötte sålunda från detta Departements sida icke något hinder för kreditivets slutliga redovisning.

I sammanhang härmed har Riksdagen fäst sin uppmärksamhet derå, att äfvenledes en betydlig behållning vid 1872 års slut qvarstod å det belopp, 737,000 R:dr, som Kongl. Maj:t under den 11 Augusti 1870 utaf det af samma års Riksdag på Riksgälds-kontoret anvisade mindre kreditiv ställt till Kongl. Arméförvaltningens disposition för vidtagande af åtgärder för att under kriget mellan Frankrike och Tyskland upprätthålla de förenade rikenas neutralitet och betrygga deras säkerhet.

Då i afseendet på användandet af kreditivmedel speciela föreskrifter icke meddelas, utan endast i allmänhet det ändamål angifves, hvartill de må disponeras, vore det otvifvelaktigt med god ordning öfverensstämmande, om en summarisk redogörelse öfver användningen af dylika medel blefve till Riksdagen afgifven. För pröfningen af anslagsfordringar till föremål, likartade med dem, för hvilkas tillgodoseende kreditivmedel varit anvisade, vore det för Riksdagen af stor vigt att ega tillgång till en dylik redogörelse. Under nuvarande förhållanden får Riksdagen i allmänhet först genom dess Revisorers berättelser och således flera år efter det beloppen blifvit utbetalde, kännedom om sättet för medlens användande. I de till 1871, 1872 och 1873 årens Riksdagar afgifna berättelser om hvad i riket sig tilldragit lemnas undantagsvis uppgift å hufvudsakliga dispositioner af den del utaf 1870 års kreditivmedel, som för landtförsvaret afsetts. En fullständig redogörelse öfver användandet af dylika medel synes emellertid böra till den Riksdag, som näst efter medlens lyftande sammanträder, afgifvas, vare sig denna redogörelse lämpligen bör intagas i berättelsen om hvad sig i riket tilldragit eller kan finna plats uti Kongl. Maj:ts proposition om statsverkets tillstånd och behof eller möjligen kan på annat lämpligt sätt Riksdagen delgifvas.

Hvad nu särskildt angår de af Rikets åren 1862—1863 församlade Ständer beviljade kreditivmedel, hade dessa, enligt Riksdagens åsigt, endast bort, i den mån de voro behöfliga, användas till de arbeten och anskaffningar, som af då varande förhållanden påkallades, men ingalunda, på sätt nu skett, under en lång följd af år disponeras till bestridande af hvarjehanda utgifter för försvarsverket, utgifter som icke kunna anses hafva varit betingade af de vid kreditivmedlens beviljande rådande politiska förvecklingar, och då å dessa kreditivmedel ännu finnas öfverskott, samt det ej kan anses lämpligt, att medel hvilka för så lång tid tillbaka af tillfällig anledning blifvit för särskildt ändamål anslagna, fortfarande qvarstå oredovisade, får Riksdagen i underdanighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes förståndiga vederbörande att skyndsamt

redovisa sistnämnda kreditivmedel och den derå befintliga behållningen till Statskontoret inleverera för att af detta embetsverk Riksgälds-kontoret tillhandahållas; och får Riksdagen derjemte i underdånighet anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t i allmänhet, sedan kreditivmedel lyftats, lemna den näst derefter sammanträdande Riksdagen en fullständig redogörelse öfver medlens användande.

Kongl. Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader.

Då f. d. vattenkommunikationsfonden sedan längre tid tillbaka med oförändradt belopp i Styrelsens räkenskaper balanserats och någon utgift derifrån på många år icke förekommit, hade den synts Revisorerna böra till Statskontoret öfverlemnas, och hade Revisorerna ansett enahanda åtgärd äfven böra vidtagas med den år 1870 uppkomna och från denna tid i räkenskaperna balanserade behållning af 87 R:dr 4 öre å anslaget till Sagå bro- och vägbyggnad, då äfven detta belopp antagligen icke vidare vore för ändamålet behöfligt.

I anledning häraf har Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader i afgifvet underdånigt utlåtande förmått sig icke hafva något att invända emot öfverlemnande till Statskontoret af berörda behållning å anslaget till Sagå bro- och vägbyggnad, men deremot, enär "fall kunde inträffa, då det vore nödigt, att medel finnes genast att tillgå för bekostande af underhållsåtgärd, som kunde med den lilla summan utföras", hemställt, att behållningen å f. d. vattenkommunikationsfonden måtte hädanefter, såsom hittills, få stå under Styrelsens förvaltning.

Enligt hvad Riksdagen inhemtat, har å f. d. vattenkommunikationsfonden eller de medel, som, efter hvad bemälde Styrelse upplyst, Rikets Ständer år 1835 ställde till Kongl. Maj:ts disposition för att, efter sig företeende behof och omständigheter, anordnas till vattenkommunikationens befordrande, någon anvisning icke förekommit sedan år 1860; och då hvad Styrelsen anfört om nödvändigheten af att medel finnes tillgängliga till bekostande af mindre underhållsåtgärder synts så mycket mindre förtjena afseende, som de numera årligen inträffande riksmötena lemna lika ofta återkommande tillfällen att hos Riksdagen anmäla de behof, hvartill medel kunna erfordras, får Riksdagen i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader att till Statskontoret öfverlemna behållningen så väl å f. d. vattenkommunikationsfonden, som äfven å anslaget till Sagå bro- och vägbyggnad.

Kongl. Statskontoret.

I sammanhang med redogörelse öfver Statskontorets räkenskaper hafva Revisorerne i fråga satt, huruvida icke, på det rikshufvudbokens kapitalkonto måtte lemna en närmare kännedom om statens finansiela ställning, i nämnda konto kunde ingå så väl Riksbankens behållningar som jernvägsanläggningarnes bokförda värde.

Riksdagen, som ansett det vara önskvärdt, att, derest icke alltför stora kostnader uppstå eller svårigheter möta, till Riksdagens kännedom årligen meddelas en i räkenskapsform uppställd redovisning öfver såväl statens samtliga tillgångar i fast och lös egendom jemte fordringar, som ock dess skulder, men icke tilltror sig bedöma, huruvida en sådan redovisning bör inflyta i rikshufvudbokens kapitalkonto, eller om den lämpligare på annat sätt kan åstadkommas, får alltså i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida och på hvad sätt en dylik, i räkenskapsform uppställd, årlig redovisning lämpligen må kunna till Riksdagens kännedom meddelas.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 11 Maj 1874.
